

4990

ACC. N:R.

Landskap: Småland

Upptecknat av: Sven Erik Larsson

Härad: Norrvidinge

Adress:

Socken: Berg

Berättat av: Johan Johansson

Uppteckningsår: 1935

Född år 1885 i Berg

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Uppteckningen rör

	sid.
Skall mot sjukdom	1.
Smärkärning dymmelanslag	1-2.
Källa och skatt	2.
Kullar med trollkärningar	2-3.
"Skällgäddor."	3-4.

Skriv endast på denna sida!

4 sid.

Johansson visar upp en mychel av 15' av längd: "Med denna har man skjutit "Villärpa-skottet." I mycheln har man fikat ett höl. Här lades svavel. Sedan stoppades krut in i mycheln. Där-efter antändes svavel och så sköt man för att bota olika åkommor, som troddes bero på trolltyg. Johansson berättar att en kärin, som hade ont i bröstet ~~och~~ stödde mycheln mot axeln och sedan siktades mot en jordfast sten och så sköt man. Kärin blev så rädd, då skottet brann av att hon blev borta i bröstet.

Dyrmelorsdag gick kärinarna till en bäck och hämnad för att få riktigt med smör och grädde.

Man ropade då "så långt som mitt rop
hörs, är allt "sanket" mitt"

En halme i Bergsjön, "Slättö"
skall ha haft en häsbokälla, i vilken
en jungfru bodt som kallades Ana
Yämsdöttern i hennes kammar är nu
sakristidörren i Bergs nya kyrka. I
samma källa fanns en skett fördold.
Några djärva ungdommar sökte en
gång fiska upp denna men just som
de fått upp den till kanten visade
sig en mycket vacker tupp och den
ene utbråk ett ord av förvåning.
Då hade han emellertid brutit fjanudet
och skatten föll tillbaka

Så kullar i Berg betta
Uvekull och Hälleferg. Där ha bodt

två trollkärningar Moan och Hälla Böda
voro släkte och ställdo till med rackare tyg
bland befolkning och kreatur. En korp-
makare som i skogen intill gick och
skar vidjor mötte vid ett tillfälle
Hälla, vilken ropade till sin medsyster:
"Kära syster Moa, låna mig en kittel,
medan jag låter sällaren tjuda" - Det
berättas om en pige i prästgården att
då han skulle hämta kornö mötte han
i skogen Moan, som bjöd henne
på stinkkakor bakade av vassla.
Prästen had emellertid varnat henne
och lagt svaret i munnen. "Har du
mer än du i dag behöver, så spar
till i morgon"

J Lörhults göl blev en

4990

4 års pojke biten i foten av en gädda.
Han blev sedan dövstum under hela livet.
Det var förmodligen en s. k. "skällgädda"
vilken har fjäll som ett järnbånd
runt halsen. Om man blir biten
av en sådan gädda skall man äta
hjärtat medan fisken är vid liv.
Då skadar ej bettet.

4 LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV